

ODPADY

ELEKTRONICKÝ NEWSLETTER ODBORNÉHO MĚSÍČNÍKU ODPADY

ČÍSLO 13 / 30. 6. 2010

Program Zelená úsporám i pro veřejné budovy

V červenci mohou města začít žádat o dotace z programu Zelená úsporám, peníze jsou určeny na úsporu energií ve veřejných budovách. Celkem jsou na tyto účely vyčleněny čtyři miliardy korun. Novinářům to 21. června řekla ministryně životního prostředí Rut Bízková. Program Zelená úsporám byl přitom dosud určen pouze pro domácnosti a obytné domy.

„Města, obce i kraje tak budou moci čerpat finanční prostředky na opatření, která povedou k úsporám energií například ve školách, školkách, nemocnicích a ústavech sociální péče,“ uvedla Bízková. Kromě šetrnějšího přístupu k životnímu prostředí si úřad od tohoto opatření slibuje také nová pracovní místa, zejména ve stavebním průmyslu.

Rozšíření programu i na veřejné budovy umožnil smluvní dodatek, který v červnu podepsala Bízková a výkonný ředitel Kjótského protokolu pro Japonsko Jasuhiro Šimizu.

Celkem dosud Česká republika vydělala prodejem emisních kreditů na oxid uhličitý (AAU) do zahraničí kolem 18 miliard korun.

Právo prodat emisní jednotky získalo Česko díky tomu, že od roku 1990 snížilo své emise skleníkových plynů o 27,6 procenta, přičemž v Kjótském protokolu se zavázalo k osmiprocentnímu snížení. Nevyužité právo vypouštět škodlivé emise proto může Česko ve formě jednotek AAU prodat ostatním státům nebo firmám.

Další novinkou, kterou dnes ministerstvo představilo, je takzvané zelené nakupování. Podle nových pravidel, která minulý týden schválila vláda, bude veřejná správa od listopadu zadávat veřejné zakázky s ohledem na ekologii. „Státní správa si tak bude moci pořídit kancelář-

ský nábytek s nižším obsahem chemických látek a nakoupit také energeticky efektivnější výpočetní techniku,“ upozornila Bízková. Ministerstvo pak chce do prosince příštího roku projekt vyhodnotit a pravidla možná ještě rozšířit na kancelářský papír, tiskařské služby, potraviny nebo oděvy. Toto opatření by přý také mohlo oživit tuzemské podnikání, protože úřady budou potřebovat nové inovované produkty.

■ ODPADY

Studie: Sběr elektroodpadu šetří energii i suroviny

Sběr a recyklace vysloužilých elektrospotřebičů má pozitivní vliv na životní prostředí a znamená značnou úsporu energií i surovin. Vyplyvá to ze studie, kterou pro kolektivní systém Asekol zpracovala společnost MT Konzult. Systém třídění a recyklace elektroodpadu funguje v ČR pět let a např. jen u televizorů a počítačových monitorů se díky němu ušetřilo 298 276 MWh elektřiny, což zhruba je roční potřeba domácností Královéhradeckého kraje.

Studie domácnostem vydaje energií a materiálů na sběr televizorů a počítačových monitorů, jejich přepravu, demontáž a dopravu komponent s úsporami surovin a energií, které díky zpětnému odběru a recyklaci vzniknou. „Výsledná bilance vyzněla pro zpětný odběr elektrozařízení jednoznačně pozitivně, a to ve všech aspektech,“ uvedla Marie Tichá ze společnosti MT Konzult.

V letech 2005 až 2010 byly v ČR podle údajů Asekol odebrány bezmála 2 mil. kusů vysloužilých televizorů a počítačových monitorů. Kromě úspory 298 276 MWh elektřiny se díky jejich zpětnému odběru ušetřilo 7690 tun uhlí, 1,5 mil. m³ vody, 6 mil. litrů ropy a produkce nebezpečných odpadů se snížila o 301 983 tun. Úspora emisí skleníkových plynů podle propočtů činila 79.722 tun CO₂. „Třídění a recyklace jsou obecně považovány za činnosti příznivé pro životní prostředí a za jednu z hlavních cest k udržitelnému rozvoji. Nyní jsme schopni přinést zpětného odběru vyčísřit konkrétně,“ komentoval výsledky studie jednatel společnosti Asekol Jan Vrba.

Společnost Asekol zároveň oznámila, že její fond podpoří 31 projektů zaměřených na zlepšení sběru elektroodpadu částkou 2,2 mil. Kč. „Téměř 2 miliony z celkově slíbené podpory spadají na finanční podporu projektů, zbytek zahrnuje pořízení, dopravu a montáž přístřešků na vysloužilá elektrozařízení,“ uvedl Pavel Drahovzal ze Svazu měst a obcí ČR a předseda rady tohoto fondu.

Zájem o finanční podporu měly i letos hlavně města, obce a provozovatelé sběrných dvorů. Několik žádostí přišlo i od neziskových organizací. Jednoznačně nejčastější požadavek se týkal zabezpečení sběrného dvora, a to zejména prostřednictvím kamerového systému.

V aktuálním čísle časopisu

ODPADY

se mimo jiné dočtete:

- Katalog odpadů – skupina 10
- Euronovela zákona o odpadech byla schválena
- Infrastruktura je na evropské úrovni
- Trh druhotných surovin ožívuje
- Příloha: Odpady a obce

Ukázkový výtisk zdarma:

<http://lib.ihned.cz/predpl/a/nazk.php?idkamp=iHNed&tit=OD>

Předplatné si zajistíte na adrese:

<http://economia.ihned.cz/predplatne>

economia
OBSAH ROZHODUJE

Vládním zmocněncem pro dostavbu Temelína bude Bartuška

Vláda 21. června do nové funkce vládního zmocněnce pro dostavbu Jaderné elektrárny Temelín jmenovala Václava Bartušku. Ten současně zůstává ve funkci velvyslance pro energetickou bezpečnost. „Nebude mít rozhodovací působnost, ale informační a řekněme dohledovou,“ řekl premiér Jan Fischer. Bartuška se bude ve věci Temelína podle něj starat hlavně o informační tok mezi vládou a budoucím investorem. Bude také hlídat dodržování všech bezpečnostních požadavků státu.

V současné době pokračuje posouzení dopadů dostavby Temelína na životní prostředí a zadávací řízení veřejné zakázky na dodavatele dostavby. Zakázka převyšuje 500 mld. Kč a usilují o ni tři společnosti, francouzská Areva, konsorcium společností Westinghouse a česko-ruské konsorcium Škoda JS a Atomstrojexport. Vítěz by měl být znám na jaře 2012.

ODS, TOP 09 a VV neprolomí limity těžby uhlí

Případná příští koaliční vláda ODS, TOP 09 a Věcí veřejných neprolomí těžební limity uhlí a zohlední je v nové energetické koncepci. Na večerním jednání 22. června to definitivně potvrdili lídři tří stran, které se chtějí domluvit na společném vládnutí. Uzavřeli tak první ze sedmi programových kapitol věnovanou ekologii a zemědělství. „Připravíme státní energetickou koncepci a novou surovinovou politiku, s tím, že koalice zachová územní limity těžby hnědého uhlí a zohlední to také v nové energetické a surovinové koncepci,“ řekl Petr Nečas. Radek John doplnil, že vláda zajistí, aby nebylo možné v zájmu těžby vyvlastňovat soukromý majetek. Rodící se koalice chce také podporovat urychlený prodej státní půdy zemědělcům, kteří na ní hospodáří a více chránit zemědělskou půdu a volnou přírodu před zbytečným zastavěním. Zvýhodnit proto chce výstavbu podniků na tzv. brownfieldech. Počítá také s rychlým zahájením další etapy protipovodňových opatření.

Vážení čtenáři,
další newsletter Odpady
pro Vás připravíme na 15. září.

Příjemné prožití letních dnů Vám přeje
redakce

Senátoři chtějí zmírnit „odpadové“ povinnosti výrobců aut

Senátoři navrhuji zmírnit povinnosti výrobců a dovozců automobilů, které jim ukládá poslední novela zákona o odpadech. Tato úprava byla podle nich přísnější než rámcová směrnice EU o odpadech, kterou převáděla do českého právního řádu. Proti novele protestovalo také Sdružení automobilového průmyslu. Návrh senátorů za ODS, ČSSD a TOP 09 na změnu novely bude horní komora projednávat tento týden, a to v prvním čtení. Výrobci a dovozci automobilů musí podle schválené novely poskytovat zpracovatelům vraků podrobnější údaje o automobilech, třeba o jejich demontáži a skladování, a informovat je o možnostech recyklace automobilů. Senátoři navrhuji v souladu se směrnicí z tohoto okruhu výslovně vyjmout informace, které jsou předmětem obchodního tajemství, či práv průmyslového vlastnictví výrobců.

Senátoři navrhuji zrušit i povinnost výrobců a dovozců automobilů zřídit nejméně jedno sběrné místo pro vraky aut v každém obvodu obce s rozšířenou působností. Místo toho pro ně chtějí zavést povinnost zajistit „přiměřeně dostupnou“ síť sběrných míst pro vraky. Argumentují tím, že v ČR je nyní přes 500 takových míst, z nich asi 370 funguje. Požadavky směrnice by tedy byly splněny. Upravovanou novelu schválil Senát letos v dubnu kvůli tomu, že její změny by prodloužily proces jejího schvalování. Rychlé přijetí bylo nutné kvůli postoji Evropská komise, která podle tvůrců novely vedla s ČR už tři řízení kvůli absenci směrnice v českém právním řádu.

Starostové žádají politiky, aby se zabývali jaderným odpadem

Starostové tří jihočeských obcí vytypovaných pro vybudování hlubinného úložiště vyhořelého jaderného paliva žádají politiky vyjednávat o nové vládě, aby věnovali pozornost problematice ukládání jaderného odpadu. Podle starostů Lodhého, Nadějkova a Jistebnice nelze podporovat stavbu nových reaktorů, aniž by bylo řečeno, kde a jak skončí jaderný odpad. Žádají porotu změny zákona. „Dlouhodobě voláme po přehodnocení dnešního procesu vyhledávání úložiště. Současná podoba procesu vylučuje účast dotčených obcí a naše výzvy k novelizaci příslušných zákonů nebyly vyslyšeny,“ píšou v otevřeném dopise předsedům ODS, TOP 09 a Věci veřejných, který má ČTK k dispozici. Starosta Lodhého Jiří Dvořák ČTK řekl, že by bylo třeba změnit zákony. „Ale dosud se k tomu nenašla žádná politická vůle. Doufáme, že nyní by ji politici mohli mít,“ podotkl. Vyjednávání o lokalitách vhodných pro ukládání vyhořelého jaderného paliva trvá už více než deset let a pro všechny je podle Dvořáka vyčerpávající.

Starostové již dlouho volají po přehodnocení dnešního procesu vyhledávání místa pro úložiště. „Česká republika stále zůstává zemí, kde je z rozhodování o umístění úložiště radioaktivních odpadů prakticky vyloučena veřejnost. Přitom jde o rozhodnutí, které ovlivní život v regionu na tisíce let,“ uvádějí v dopise.

Souhlas vybraných obcí pro umístění úložiště či princip dobrovolnosti je podle nich vyžadován ve Švédsku, Belgii, Francii, Finsku nebo Maďarsku. Příklady z jiných evropských států dokazují, že právě větší slovo ve výběru úložiště vede k jeho odblokování, míní.

Vhodné místo pro úložiště jaderného odpadu stát vybírá už od roku 1993. Nyní má vytypovaných šest lokalit, do roku 2025 chce vybrat konečnou variantu. O pět let později se má začít stavět. Úložiště pak spustí provoz v roce 2065. V České republice se nyní vyhořelé jaderné palivo skladuje přechodně v mezipřístrojích. Dva jsou na Vysočině v Jaderné elektrárně Dukovany, další se připravuje v Temelíně.

Asekol dá na sběr elektroodpadu ve středních Čechách 430 tis. Kč

Nezisková společnost Asekol, která v Česku provozuje kolektivní systém zpětného odběru elektrozařízení, dá 430.000 korun na ekologická opatření pěti středočeským městům a obcím. Benátky nad Jizerou, Petrovice a Kralupy nad Vltavou dostanou dotaci na kamerové systémy ve sběrných dvorech. Mělník získá peníze na projektovou dokumentaci sběrného dvora Rousovice a Bystřice na Benešovsku na vybudování místa zpětného odběru elektroodpadu. ČTK to sdělil mediální zástupce firmy Ondřej Tesař. Fond Asekol letos uděloval granty potřetí. Hodnotil 47 žádostí z celého Česka, z nichž 31 podpořil celkovou částkou přes 2,2 milionu Kč.

Podle Pavla Drahovzala ze Svazu měst a obcí ČR a předsedy Rady Fondu Asekol hledaly podporu opět především města, obce a provozovatelé sběrných dvorů. „Zaznamenali jsme však i několik žádostí neziskových organizací. Jednoznačně nejčastější požadavek se týkal zabezpečení sběrného dvora, a to zejména prostřednictvím kamerového systému,“ dodal. Žádané byly také přístřešky na

(Pokračování na stránce 3)

ADVANTAGE AUSTRIA WKO

RAKOUSKO - OFICIÁLNÍ PARTNER
STROJÍRENSKÉHO VELETRHU MSV 2010

Vás zve na setkání firem

Austria Showcase - 14.9.2010

Nechte se inspirovat nejnovějšími trendy a objevte možnosti spolupráce s rakouskými partnery!

Budou představeny technologie pro odpadové hospodářství, čištění vody a vzduchu, zpracování biomasy a další.

Rozhovory se konají 14.9.2010 od 09.00 do 12.00
v Business Centre BVV – pavilon E

Příhlášky a informace na www.advantageaustria.org/cz

VYŽÁDEJTE SI KATALOG FIREM A PŘIHLÁSTE SE JEŠTĚ DNES!

Rovněž upozorňujeme na

společnou expozici rakouských firem na veletrhu MSV 2010, 13.9.-17.9.2010

Navštivte své potenciální obchodní partnery z Rakouska, kteří představí inovativní produkty a technické novinky jako:

indukční zařízení, chemické armatury, řetězové systémy, odsávací a filtrační zařízení, soustavy přepravní pásu a další

DALŠÍ INFORMACE:

T 222 210 255 @prague@advantageaustria.org W www.advantageaustria.org/cz

Vláda schválila řešení důsledků těžby ve Stráži pod Ralskem

Vláda 21. června schválila materiál o zahlazování následků hornické činnosti v roce 2009 a návrh ministerstva průmyslu a obchodu na další financování řešení důsledků po chemické těžbě ve Stráži pod Ralskem. Na tiskové konferenci to řekl premiér Jan Fischer. Na zahlazování následků hornické činnosti stát loni vynaložil 3,87 mld. Kč, z toho 1,4 miliardy na výplaty sociálně zdravotních dávek. Letos dá stát na tyto účely o třetinu méně. Peníze půjdou z prodeje privatizovaného majetku.

Střednědobý výhled MPO počítá s tím, že v příštích letech bude stát na zahlazování následků hornické činnosti uvolňovat 2 mld. Kč ročně. Peníze jsou podle ministerstva důležité kvůli zamezení rizika vzniku provozních havárií, ekologických škod či škod na majetku.

Kadaňská radnice chce zastavit výrobu v tušimické firmě

Kadaňská radnice podá krajskému úřadu podnět, aby pozastavil nebo odebral souhlas k činnosti firmě GRG Investment, v jejímž areálu v Tušimicích na Chomutovsku minulý týden několik dnů hořely uskladněné pneumatiky. S odvoláním na vedoucího odboru životního prostředí Jiřího Frajtu o tom 22. června informovalo severočeské vydání Mladé fronty Dnes. Vedení firmy se naopak domnívá, že nic neporušilo. Zastavení výroby radnice chce do doby, než firma přijme taková opatření, aby se požár nemohl opakovat. Na kontrolu do firmy se chystají i inspektoři České inspekce životního prostředí, aby zjistili, jak společnost dodržuje ustanovení zákona o odpadech a bezpečnostní předpisy. Jednatel firmy Petr Bareš požár označil za nešťastnou událost. Uvedl, že firma uvažuje o snížení množství skladovaných pneumatik. Společnost podle něho zpracovává 70 % starých pneumatik z Česka.

(Pokračování ze stránky 2)

vysloužila elektrozařízení, tzv. E-domky. Asekol má uzavřeny smlouvy o zřízení míst zpětného odběru elektrozařízení s 3950 městy a obcemi a 3390 opravami a prodejny elektro. Další tisíce sběrných míst vznikly díky vývoji a instalaci různých druhů kontejnerů na drobná elektrozařízení. S 10 tisíci sběrnými místy má Asekol nejhustší sběrnou síť vysloužilých elektrozařízení ze všech kolektivních systémů v ČR. Loni vybral od Čecha v přepočtu průměrně 1,65 kg elektroodpadu.

■ EKOLOGIE

Studie: V půlce století bude čtvrtina světové elektřiny z jádra

Jaderná energetika bude v polovině století vyrábět čtvrtinu veškeré elektřiny ve světě. Uvádí to nová společná studie Mezinárodní energetické agentury (IEA), Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) a Agentury pro rozvoj jaderné energetiky (NEA) nazvaná Nuclear Energy Technology Roadmap. Podle studie se výroba elektřiny z jádra ve světě během příštích 40 let ztrojnásobí. Nyní se jaderná energetika na celkové světové produkci elektřiny podílí 14 %, jaderné zdroje mají celkový výkon 370 GWe. Pokud se podaří zvýšit tento výkon do roku 2050 na 1200 GWe, podíl výroby se zvýší na 24 %. Bude současně cenným příspěvkem v úsilí zmenšit globální emise CO₂ o 50 %.

Podle studie jsou dnešní nejnovější jaderné reaktory výsledkem více než 50 let zkušeností s jejich návrhem, výstavbou i provozem. Jaderná energetika je tak nejsilnějším a nejspěšnějším trumfem ve snaze snížit emise skleníkových plynů. Aby jaderná energetika své cíle splnila, je třeba posílit kapacity jaderného strojírenství a vychovat dostatek odborníků na provoz a údržbu jaderných zařízení. V příštích letech významně ovlivní konkurenceschopnost jaderné energetiky vývoj nových typů jaderných reaktorů s novými palivovými cykly. Očekává se, že se u všech systémů v jaderných elektrárnách zvýší ekonomičnost a spolehlivost provozu. Podle studie Nuclear Energy Technology Roadmap budou nové typy jaderných reaktorů vyrábět elektřinu již před rokem 2050.

Vítkovice a VÚŽ představily lokomotivu na zemní plyn (CNG)

Na výstavě Czech RailDays v Ostravě se představila technická novinka: lokomotiva s pohonem na stlačený zemní plyn (CNG). Dvounápravová lokomotiva, určená pro lehký posun, je výsledkem činnosti řešitelského týmu společností Vítkovice Doprava, ČD Cargo a Výzkumného ústavu železničního (VÚŽ). „Cílem bylo dostat na železnici lokomotivu, která není závislá na zdroji fosilních paliv, a to důsledně, čili ani na elektřině. To se nám podařilo,“ uvedl Jaromír Scelavík, ředitel Vítkovice Doprava. Prototyp CNG lokomotivy vznikl díky vestavbě plynového motoru TEDOM o výkonu 250 kW. Plyn dodávají čtyři plynové láhve, každá o objemu 150 litrů, umístěné vně na rámu lokomotivy a spojené s motorem vysokotlakým potrubím. Plynové zařízení je opatřeno patřičnými bezpečnostními prvky. Pro umístění nových prvků motoru, kterými starý typ lokomotivy nebyl vybaven, jako je katalyzátor výfukových plynů nebo vodní chlazení, byly nutné i úpravy kapotáže a kabiny lokomotivy. Nová lokomotiva má prokazatelně nižší množství emisí ve výfukových plynech ve srovnání s naftovými motory. Nyní bude jezdit ve vlečkovém provozu a bude sloužit pro ověřování technického řešení, které autoři inovace zvolili. „První jízdy potvrzují snížení nákladů na pohonné hmoty o 30 až 40 %. Měření hluku prokázala snížení hluku až o 13 db při maximálních otáčkách motoru,“ konstatoval ředitel společnosti Vítkovice Doprava. Řešitelský tým bude podle něj nyní doplněn o České dráhy. Koncepte plynového pohonu bude aplikována do výkonově vyšší řady lokomotiv 714, která při výkonu 500 kW již splňuje výkonové parametry pro provoz na celostátních příp. regionálních tratích.

Plzeňský projekt naučí učitele vysvětlovat žákům změny klimatu

Pedagogická fakulta v Plzni začne radit učitelům základních a středních škol, jak chápat a následně vysvětlovat žákům a studentům změny klimatu a přírody. Reaguje tím na skutečnost, že až dosud učitelé v této oblasti informace nezískávali prakticky vůbec a ani školní osnovy na obrovský rozvoj oborů souvisejících s environmentálními změnami nereagovaly.

„Každý například někdy viděl debatu politiků, ekologických aktivistů a vědců o změnách prostředí. Často se hádají, zda ke změnám dochází, zda je globální oteplování, zda za to mohou lidé a podobně. Jejich argumenty si odporují. Laiici se v tom jen velmi těžko vyznají a svízelná situace je to zvláště pro učitele,“ uvedl Pavel Mentlík, jeden z vedoucích projektu EnviroGIS. Učitelé mnohdy musejí reagovat na dotazy žáků a studentů, jak to ve skutečnosti je a kdo z diskutujících měl vlastně pravdu. V době studia na vysoké škole ale většina z nynějších pedagogů o environmentálních

(Pokračování na stránce 4)

Sít ekologických poraden

Zhruba dvě desítky ekologických organizací, které se sdružily v Síti ekologických poraden STEP, prezentují své projekty v oblasti poradenství na v budově MZP v pražských Vršovicích. Výstava, která je putovní a zájemci si ji budou moct prohlédnout na dalších pěti místech Česka, ukazuje, jak široký je záběr poradenství v oblasti péče o životní prostředí.

Více nabízí speciální webová stránka ministerstva <http://www.ekoporadny.cz/>.

Nová čistička odpadních vod

Nová čistírna odpadních vod funguje v Beňově nad Ploučnicí. Čtyřtisícové městečko díky ní přestane vypouštět část svých splašků přímo do řeky. Ve spojení s dalšími zrekonstruovanými čističkami by to mělo výrazně zlepšit kvalitu vody v Ploučnici. Součástí stavby byla i rekonstrukce kanalizace v historickém centru města. Stavební práce na mechanicko-biologické čističce trvaly dva roky a stály 89,8 mil. Kč. Samotná čistírna stála 30 % z této částky, zbytek peněz spolkla kanalizace. Část nákladů pokryly dotace, ministerstvo zemědělství zaplatilo 16,3 mil. Kč a Ústecký kraj 2,3 mil. Kč. Stavba patří do projektu Čistá Ploučnice, do nějž SVS od loňska investuje v sedmi městech zhruba 650 mil. Kč.

Kunštát zahájil opravy kanalizace a čistírny vod

Kunštát na Blanensku zahájil rekonstrukci čistírny odpadních vod a kanalizace. S celkovými náklady téměř 120 mil. Kč jde o největší investiční akci v historii města. Nutnost stavby je vyvolána závazkem ČR vůči EU na vyřešení kanalizace aglomerací nad 2000 obyvatel, řekl místostarosta Kunštátu Petr Sojka. Práce by měly skončit nejpozději v říjnu 2011. Náklady oprav vč. DPH se vyšplhají asi na 118 mil. Kč, 65,6 mil. Kč získal Kunštát ze státního rozpočtu. Od Státního fondu životního prostředí dostal 3,9 mil. Kč a půjčku 4,2 mil. Kč, 3,5 mil. Kč získal od Jihomoravského kraje. Zbytek doplatí Kunštát z městské pokladny.

V Ostravě roste počet kontejnerů na třídění

Obyvatelé Ostravy mohou od června třídit komunální odpad na zhruba 1140 stanovištích. Barevné kontejnery na papír, sklo a plasty s nápojovým kartonem jsou umístěny průměrně na každé druhé ulici tak, aby lidé nemuseli nosit separovaný odpad více než 300 metrů. Na vybudování zpevněných stanovišť vynaložila 17,5 mil. Kč městská společnost OZO Ostrava, jež se stará o odpadové hospodářství. Novinářům to řekl její ředitel Karel Belda.

Británie: peníze za odpojení větrných turbin

Provozovatelé větrných parků v Británii budou zřejmě dostávat zaplacen za to, že odstaví své větrné turbíny, když bude foukat vítr, avšak přenosová síť nebude mít pro jejich produkci využití. Napsal to britský list Daily Telegraph. Pro zastánce větrné energie to je důkaz, že elektřinu z větru je možné kontrolovat, pro kritiky je to naopak potvrzení toho, že větrná energie není vhodná ani tak k výrobě elektřiny, jako spíše ke snadnému získávání peněz od státu.

(Pokračování na stránce 4)

(Pokračování ze stránky 3)

změnách získala jen kusé informace. „Obor se od zhruba 70. let minulého století začal obrovským způsobem rozvíjet, osnovy ve školách na to ale nezareagovaly vůbec. Na vysokých pouze nesystémově,“ řekl Mentlik. Proto nyní fakulta přichází s programem dalšího vzdělávání učitelů. Jako lektori se do něj zapojí odborníci Západočeské univerzity a Západočeského muzea. Podle uznávaného paleontologa Josefa Pšeničky, jenž je jedním z lektorů, by směli učitelé systematicky a do širší pochopit určitou problematiku a potom ji jednoduše vysvětlit žákům. První blok se zaměří na téma přírodních změn, přírodních rizik a katastrof. Připravena jsou laboratorní cvičení i exkurze. Ve druhém bloku se naučí pracovat s prostorovými informacemi pomocí geografických informačních systémů. Třetí blok je zaměřen prakticky, zájemci budou řešit projekty vztažené k Plzeňskému kraji, v nichž propojí poznatky z předchozích bloků. Kurzy začnou v říjnu, učitelé je díky evropské dotaci budou mít zdarma. Více informací je na stránkách fakulty.

Ruský nejvyšší soud podpořil znovuotevření papírny u Bajkalu

Ruský nejvyšší soud 17. června podpořil rozhodnutí premiéra Vladimíra Putina znovuotevřít kontroverzní papírnu na břehu jezera Bajkal. Odmítl tak žalobu ochránců životního prostředí a ruské pobočky Greenpeace, uvedla na svém webu agentura ITAR-TASS. Bajkal je největší povrchovou zásobárnou sladké vody na světě. Odpůrci papírny tvrdí, že závod je pro jezero značnou ekologickou zátěží. Putin o obnovení provozu rozhodl v lednu, 15 měsíců poté, co byl uzavřen právě kvůli obavám ze znečišťování. Jedním z hlavních argumentů pro opětovné obnovení provozu bylo to, že papírna ve východosibiřském městě Bajkalsku znovu poskytne pracovní příležitosti pro více než 1000 lidí. Rozhodnutí soudu podpořil rozhodnutí Putina se očekávalo, protože ruský justiční systém zřídka vynáší verdikty proti vládě, uvedl Reuters. Soudci verdikt nekomentovali. Papírna s celulózkou byla částečně otevřena ke konci května. Podle ekologů může továrna vypouštět odpad přímo do Bajkalu, kde žije na 1500 druhů rostlin a živočichů. Jezero je zaneseno v seznamech světového kulturního dědictví UNESCO.

Osud mamuti papírny se také stal příčinou ostrého komentáře ruského prezidenta Dmitrije Medveděva. Medveděv na konci května podle Reuters prohlásil, že Putinova vláda je v ekologických otázkách přezíravá a že rozhodnutí otevřít papírnu není uzavřené. V červnu pak prezident pověřil vládu, aby sestavila celostátní seznam ekologických škod a doporučila metody jejich likvidace.

V Izraeli začnou stavět největší zařízení na odsolování vody

Izraelská vláda 20. června schválila výstavbu největší továrny na odsolování mořské vody na světě. Chce tím řešit problémy v zásobování pitnou vodou. Počítá se s tím, že díky této továrně, která vznikne jižně od Tel Avivu, bude 40 % spotřebované v Izraeli v budoucnu tvořit odsolená voda. Odsolovací zařízení v Soreku bude po dokončení produkovat každý rok 300 mld. litrů vody. Výstavba bude trvat několik let, ale už od roku 2013 má zařízení ročně odsolit 150 mld. litrů vody.

Proti projektu v Soreku je svaz ochrany životního prostředí. Bude-li 40 % pitné vody v Izraeli tvořit voda odsolená, ohrozí to podle něj zdraví obyvatelstva. Podle mluvčího vodního úřadu Uriho Šora potřebují izraelské domácnosti 700 mld. litrů vody. Zemědělství a průmysl pak spotřebuje 450, respektive 100 mld. upravené vody. V Izraeli se už voda odsoluje na několika místech. V Hadeře se vyrobí například 127 mld. litrů, v Aškelonou 120 mld. a dalších 45 mld. litrů v Palmahimu. Na vládní schválení čeká výstavba dalšího zařízení, které má vzniknout v Ašdodu. Pokrytí části spotřeby odsolenou mořskou vodou má snížit závislost Izraele na vodě odčerpávané z Jordánska a Tiberiánského jezera.

Africké státy chtějí „zelenou zdi“ zastavit postup Sahary

Africké státy chtějí napříč svým kontinentem vybudovat pás stromů, jímž chtějí zastavit rozšiřování Sahary. Projekt tzv. „Velké zelené zdi“ na svém vůbec prvním summitu v Čadu podpořilo jedenáct afrických států, kterým kvůli postupu pouště hrozí hlad. Informoval o tom britský zpravodajský server BBC. Sahara již začala pomalu pronikat do země na svém jižním okraji a pohlcovat jejich úrodnou půdu. Některým státům tak podle pozorovatelů hrozí nejhorší potravinová krize za posledních 30 let. Státy plánují vysadit pás lesa o šířce 15 km a délce 7775 km, který by procházel státy Burkina Faso, Džibutsko, Eritrea, Etiopie, Mali, Mauritánie, Niger, Nigérie, Senegal, Súdán a Čad. Skládat by se měl ze stromů, které se adaptovaly k životu v tamních podmínkách. Lesní pás má především zpomalit erozi půdy způsobenou ostrými větry. Pomoc projektu ve výši 119 mil. dolarů (přes 2,4 mld. Kč) slíbil Světový fond životního prostředí (GEF). Země by se o peníze měly podělit. Pozorovatelé se podle BBC obávají, že se státy nedokážou na realizaci dohodnout.

(Pokračování ze stránky 3)

Britská přenosová síť National Grid se obává, že za větrných letních nocí by větrné farmy mohly vyrábět elektřinu, po níž nebude žádná poptávka. Jelikož elektřinu nelze ve větší míře skladovat, řešením je odpojování nebo utlumování zdrojů, což se běžně děje u elektrárnen na uhlí a plyn. Odstavování větrných turbín však bude pro přenosovou síť a nakonec pro spotřebitele mnohem dražší, protože síť je povinná tuto elektřinu odebrat; majitelé „větrníků“ by jinak přišli o peníze za proud i o lukrativní „zelené“ subvence, píše list.

List Sunday Telegraph letos zjistil, že britští zákazníci v účtech za elektřinu platí nyní na subvencích výrobcům elektřiny z obnovitelných zdrojů v úhrnu přes miliardu liber ročně. Nejvíce ze subvencí čerpá odvětví větrné energie, které dostává 40 % celé sumy. Jádrem budoucí produkce elektřiny z obnovitelných zdrojů má být v Británii podle vládních plánů právě vítr, protože slunce je v Británii nedostatkem artiklem.

Arnika je proti zanesení hlinišť v Kroměříži

Ekologické sdružení Arnika se ohradilo proti plánům kroměřížské společnosti ECODUMP, která chce pro zanesení a likvidaci bývalého hlinišť v kroměřížské části Vážany použít směs s popílkem, tzv. Otosan, z otrokovické elektrárny. Odpad obsahuje vysoký podíl toxických látek, jako je arsen a rtuť, napsalo sdružení v tiskové zprávě. Informace o jedech jsou uvedeny i v dokumentaci k projektu. Podle firmy se ale lidé spíše obávají zvýšeného počtu průjezdů těžkých vozidel. Z dokumentace vyplývá, že ve Vážanech má být použito až 25 tisíc tun Otosanu za rok. Podle ekologů dříve provedené rozbory ukázaly, že Otosan obsahuje až 30násobně větší množství arсенu, než povoluje vyhláška o použití odpadů na povrchu terénu. Odpadní produkt z otrokovické teplárny obsahuje i vysoké koncentrace těžkých kovů, které sice nejsou nebezpečné pro člověka, ale jsou toxické pro vodní organismy a zde jde hlavně o ochranu vod.

Sklad oceli ThyssenKrupp v H. Králové

Královéhradecký krajský úřad souhlasí s kontroverzní stavbou obřího skladu oceli firmy ThyssenKrupp Ferrosta ve čtvrti Březhrad v Hradci Králové. Kraj vydal souhlasné stanovisko k posouzení vlivů stavby na životní prostředí (EIA). Uvedla to 24. června Mf Dnes v příloze pro hradecký kraj. Část lidí v Březhradu tvrdí, že sklad a s ním spojená doprava výrazně zhorší životní prostředí a ohrozí zdroje podzemní vody. „Spíše je to zklamání. Stavba je svým rozsahem do Březhradu naprosto nevhodná. Stále tu budou jezdit kamiony a hluchet jeřáby,“ řekla Dana Pavlíčková z občanského sdružení Zdravý a bezpečný Březhrad. Sklad hutního materiálu o výšce 14 m chce firma začít stavět jen několik desítek metrů od bytových domů, kde žije zhruba 400 lidí.

Elektronická příloha časopisu Odpady. Vychází jednou za dva týdny. Registrován pod ISSN 1214-9772. Kontakt: Odpady, Economia, a.s., Dobrovského 25, 170 55 Praha 7; Jarmila Šťastná, šéfredaktorka, tel.: 233 071 427, fax: 233 072 012, <http://odpady.ihned.cz>, odpady@economia.cz; Petr Pflieger, inzertní manažer časopisu, tel.: 233 071 403, fax: 233 072 012, mobil: 603 198 873, petr.pflieger@economia.cz. © Všechna práva vyhrazena. Bez předchozího písemného souhlasu vydavatelství Economia, a.s., je zakázána jakákoli další publikace, přetištění nebo distribuce (tiskem i elektronickou formou) jakéhokoli materiálu nebo části materiálu zveřejněného v tomto PDF servisu. Společnost Economia, a.s., využívá agenturní zpravodajství ČTK, která si vyhrazuje veškerá práva. Publikování nebo šíření obsahu ze zdrojů ČTK je výslovně zakázáno bez předchozího písemného souhlasu ze strany ČTK.